

zelk gabriella

SZEMELVÉNY

kortárs művészethez

HARMADIK TALÁLKOZÁSOM PÁLNAGY LÁSZLÓVAL

CyberBooks
2003

all rights reserved

CyberBooks Kiadó

2003

e-book version

Kiadói figyelmeztetés...

Mindenképpen olvassa el a könyv 65. oldalán lévő szerzői megjegyzést!

Borító:

Arts Factor Design Stúdió

Zelk Gabriella

SZEMELVÉNY

a

KORTÁRS MŰVÉSZETHÉZ

avagy

HARMADIK TALÁLKOZÁSOM PÁLNAGY LÁSZLÓVAL

kortárs művészeti szemelvénynek álcázott posztmodern önszatíra

PREAMBULUM

Az első találkozásunk az Interneten, a második egy kiállításon, a harmadik egy hegy tetején volt.

Találkoztunk...

A magaslat, a végtelenbe nyúló panoráma, a kósza szél, egy fa töve, ő és én. Körülöttünk a gondolataink. Velem egy füzet a jegyzetekhez. Toll. Az ő ellenkezése, az én kíváncsiságom.

Igen. Csak egy apró noteszt vittem. Tudom, egy diktafon menőbb lenne.

De én így szeretem...

DIALÓGUS

- *Mit gondolsz a hazai kortárs művészekről?*
- *Szűkítsük le a kérdést. A hazai szobrászokra, írókra, költőkre, grafikusokra, mert ezek a saját alkotói területeim. De igazán ehhez sem tudok mit hozzáfűzni, hiszen többnyire külföldön dolgoztam. Ami biztos, hogy van egy friss írói Nobel-díjunk, rengeteg új, gyönyörű millenniumi szobrunk, világimodalmi mércével is mérhető színvonalú, aktív kortárs költészetünk, továbbá több - nemzetközileg is elismert -, kiemelkedően neves grafikusunk.*
- *Értem. Ez így van. Pontosítok... Én inkább arra gondoltam, hogy milyenek egy ma kezdő kortárs érvényesülési esélyei?*
- *Valószínűleg nem könnyű. Szerencsére én már ezen rég túl vagyok... Lássuk csak... Mi is kellhet? Pénz, kapcsolatok, szerencse. Tehetség, önbizalom, kitartás. Ezek a tényezők mindenképpen jelen vannak a siker környékén. Persze ez is relatív. Magamnak alkotok? Célközönségnek? A családomnak? Az utókomak? Pénzért? Önmegvalósításért? Miért? Nagy kérdések. Nincs mindig válasz. Tény, hogy nem tartom magam illetékesnek az ügyben nyilatkozni. Sok kiváló művész él itt Európa közepén. Talán én vagyok a legutolsó közöttük, aki ehhez jogosan hozzájárulhat. S ez nem szerénység, vagy palástolt álszerénység. Persze azt is tudom, hogy a könyv célja egy olyan kortárs művész bemutatása volt, aki inkább külföldön lett ismert. A pályakezdők talán kapnak némi biztatást, talán találnak valamit, ami nem engedi elveszni a süllyesztőben értékeiket, értékeinket. Ki tudja?! Remélem, így lesz. És ezzel eljutottunk a kérdés alfájához. Az esélyek azonosak. Látszatra. Viszont a mikro-, és makro-környezet hatásai egy olyan változót hozhatnak létre, amely akár véglegesen elnyomhatja az érvényesülés kilátásait. S az ómega?! Egyértelmű. Az egyén. Ha adottak a körülmények, akkor észreveszi-e? Tud-e reagálni?! Ha nem adottak, akkor ki tud-e törni?!*
- *Igen, ez így lehet. Jól tudom, hogy eleinte más területeken tevékenykedtél?*
- *Valóban. A nagybetűs életbe már az érettségi után kiléptem. Dolgoztam. Viszont mellette - napjainkig bezáróan – mindig is tanultam. Bár manapság inkább fakultatívan. Eleinte mániákusan gyűjtöttem a fémipari szakmákat. Aztán megtetszett a kereskedelem. Vidékről felkerültem Budapestre. Rövid ideig szakoktatóként tanítottam. A magánéleti változás miatt, tekintve az alacsony bért, s az időközben megszerzett második (menedzser) diploma után egy napon arra ébredtem, hogy ötven üzletkötőt irányítok. Később kétszázat. Mellette a pályaváltó mérnökök, pedagógusok menedzser-átképzési programját koordináltam. Persze ez tipikus irodai munka volt. Fél éven belül az oktatási-, és kiadói cég társtulajdonosa lettem. A személyes nyereségemet nem vettem fel, hanem inkább üzletrészt vásároltam. Pár év múlva kiléptem, magammal vittem a fele vállalkozást. Minden értelemben. Később több céget is alapítottam. Ezeket sorra eladtam. Nincs kedvem ide neveket, ma is sikeresen működő vállalatokat, kisebb-nagyobb cégeket felsorolni. Nem ez a lényeg. Nincs kedvem televíziós csatornákat, műsorokat szajkózni, ahol akkoriban érintett voltam. Amúgy is régen volt. Arra meg végképp nem vetemedem, hogy ma ismert közéleti személyek neveit emlegetsem, mint a barátaimat, vagy ellenségemet. Lenni, lenne... Utóbb már inkább vegyes-vállalatokat vásároltam. Aztán egyszer besokalltam. Meguntam az egészet... Kiszálltam. Újból családi gondjaim lettek. Jött a második válás. Felcibélődtem, és önmagam hibáztatva a történekeért, elkeseredésemben kimentem Párizsba. Miután megtakarított pénzem végére értem, egy művész barátom segített az kijutni az Egyesült Államokba. Ott egy véletlen során összefutottam egy régi üzleti partneremmel, aki több galériát is üzemeltetett. Onnan beindult a lavina. Előbb betársultam mellé, majd hamar megdupláztam a galériák forgalmát. Bekerültem egy lázadó, renitens művészvilágba. A művészet sodrása végleg elkapott. Tanultam, dolgoztam, szórakoztam. Ebben a fontossági sorrendben. Kiszálltam a szervezői munkából. Később környezetem unszolására nyitottam egy műtermet. Ez idő alatt több mesterem is volt, de hiába is írnánk ide a neveiket, nem nagyon ismertek idehaza...*
- *Mi ösztönzött arra, hogy több művészeti területen is kipróbáld magad? Hogyan kezdődött?*
- *Rátapintottál... Valóban a kipróbálás a jó szó. Igen. Kihívásnak tekintettem az új lehetőségeimet. Grafikusként kezdtem. Így utólag visszanézve, jól kamatoztattam a menedzserképzést. Találtam szponzorokat. Sok pénzzel. Kezdetben bejártam az ősi Inka Birodalom mai területét. Itt megérintett a puritán ábrázolásmód, megkapott a több ezeréves kézművesség egyedisége. Később Afrika, India, Tibet... Közben egyre jobban vonzott a szobrászat. Az utazások minden alkalommal rányomták bélyegüket a*

stílusomra. Rengeteget utaztam, néha azt sem tudtam, hogy melyik országban ért a reggel. Nagy nehezen Görögországban megállapodtam. Addigra a fa, a kő, az agyag, a fémek már eggyé olvadtak velem. A szponzorok persze elmaradoztak. Saját lábra kellett állnom... A rég letűnt kultúrák beivódtak belém. A megtapasztalt sokszínű emberáradat egy nagy, zivajgó emlékeket visszhangként mormogó küklöpszékként maradt meg bennem. A hatalmas szem, azóta is rám néz. Várja, hogy kiadjam magamból a múltat. Átalakítva formává, alakká, anyaggá, fénné, érzéssé. Nekiálltam... Évek teltek bizonytalanságban, útkeresésben. Mára már tisztán látok. Alternatív fémszobrásznak tartom magam. Ami azt jelenti, hogy az alkalmazott fémeket általában más anyagokkal is kombinálom. Néha szövettel is. Gondolom, azért a fém köré épül az alkotói világom, mert a legkisebb vastárgytól a tengerjáró hajó készítéséig, szinte az összes fémipari területet bekalandoztam. Ami még fontos, hogy a számítógép a kezdetektől elbűvölt. Mániákus vagyok. A mai napig meghatározza a létem. Digitális vér csörgedezik ereimben. Eleinte hobbim volt, később a társammá, a munkaeszközömmé vált. A rabja vagyok. Az Interneten már közel egy évtizede megtalálhatóak a virtuális tárlataim. A manuális grafikai korszakom után, az általam kialakított stílus – az absztrakt kalligrafika – lassan áttért egy virtuális dimenzióba. Eközben a költészetem végig jelen volt. A kolorista verseim több könyvben megjelentek. Később, miután ismét hazatértem Magyarországra novellákat, esszéket, regényeket írtam, imk. A felnőtteknek. Társadalomszatírákat. A gyerekeknek meséket... Drámáimat magam vittem színre...

- **Úgy tudom, a legtöbb szobrod külföldön, magánkézben van. A verseskönyveid is zárt művészeti csoportoknak jelentek meg. Miért vándorolsz? Miért nem itthon publikálsz?**
- Ez csak részben fedi a valóságot. Már nem jellemző. Nem vándorlok. Pár éve új családot alapítottam. Eleinte ingáztam Görögország és az otthonom között. Mivel a párom jegyzőnő sűrűn előfordult, hogy változott a lakbelyünk, de végül is nekem majdnem mindegy volt, hogy melyik megyébe érkezem haza. Azután egyre több időt töltöttem itthon, végül 2003 nyarán felszámoltam a kinti műtermet. Egy effektív műteremlakást akarok építeni. Most keresem a megfelelő környezetet hozzá. Erre már mondható, hogy megállapodás. Egyébként itthon is vannak szobraim. Az aprótól a többtonnásig... Egy részük kültéri. A verseskönyveim, kalligrafikáim, digitális képeim, egy történelmi balladám, drámák, - stb. - már hazánkban is megjelent CD-n. Egy részük a megyei könyvtárakban is fellelhető. Egyes újságokban folyamatosan jelentek meg verseim, már többször előadták az általam írt darabokat. Ez már pregnáns szokássá vált. Címereket, plaketteket is készítettem idehaza. Az Interneten megtalálhatóak a legújabb digitális grafikáim, e-book formátumban megjelentek – megjelennek – a regényeim, mesekönyveim. Könyvborítókat tervezek. Szerződésesem van további, ún. papírkiadásokra. Voltak kiállításaim... Biztos lesznek is. Vagyis a vándorlásnak vége, a hazai publikálások zajlanak. Nemrég megvettem egy céget, most alakítgatom. Az Arts Factor elnevezésű művészeti vállalkozásom több kortárs területet is felölel. Van egy könyvkiadóm, egy saját társulatom...
- **Mi a hobbid? Sportolsz valamit? Hogyan élsz? Marad-e szabadidőd a munka mellett másra?**
- A második kérdésnél kezdem. Valaha sportoltam. Súlyemelés, kungfu, ju-jitsu... Jelenleg inkább csak séta... Vagyis már rég nem sportolok. Hobbi? Kiskoromban a könyvek. Később a kutyák. Most is több kutyánk van... Saké... Mikor több pénzem volt, a sportkocsikat váltogattam. Azután a replikák, az oldtimerék, buggy, trike következett. A nem szokványos járművek. Most is van pár különleges ritkaságom. Nyaranta egy 1959-es BMW 700-as kabrióval járok... Folyamatban van egy műhely felszerelése, hogy immár magamnak építhessek járműveket. A tervek készek, az alapanyag megvan, szakértő segítség adott, a többi titok... Tulajdonképpen hobbim a munkám is. Hogyan élek? Évente két korszakom van. Tavasztól ősziig szobrászat, kinti tevékenység... Ősztől tavaszig szobafogság. A monitor előtt... Nem túl egészséges. Egész télen írok. Medveszerű lét. Ébren álmodás. Éjjel szinte mindennap bent vagyok az Internet miatt. Reggelente a párom bevágódik a kocsiba, elszáguld, dél körül valamennyit alszom. Hétfégen utazás, kirándulás, egyebek... Kisebb lányomat én viszem az iskolába. Írás, műhely, délután a gimis nagylánnyal házimunka, szerezés, szobrok, este családi vacsora... Utána és közben monitor, monitor, monitor. Régen sokat szenvedtem a modemes megoldástól, mára szerencsére már műholdról kapom a sebességet... Fórumok, letöltések, barangolás, e-mailek, kutatómunka... Télen rengeteg filmet nézek. Többek közt sok természetfilmet, tudományos vagy ismeretterjesztő rövidfilmet. A kiállításokon használt projektor be van szuszakolva a szobámba, így aztán az egész falon mozhathatok.

- *Mik a terveid?*
- *A folyamat fenntartása. A megújulás. A változatlan változás. Alkotni. Fennmaradni.*
- *Semmi konkrétum?*
- *De. Pontos elképzeléseim vannak. Nem akarok róluk beszélni. Majd az évek igazolnak.*
- *Értem. Miért itt kellett találkozunk? Egy hegy tetején...*
- *Mert itt van levegő. Tér. Hasonlóképpen érzem magam a világunkban. Távol mindentől, mégis tapinthatóan közel. Egyedül, mégis mindenki között. Szabad rabságban. Körülöttünk a föld milliárd lakójával. Velük, mégis nélkülük. Jaaa... Bevallom, azt hittem, hogy ide nem jössz el...*
- *Hibibi... Eljöttem. Milyen kortársnak lenni?*
- *Igen. Eljöttél. Mi lettünk a hatodik elem. Itt vagyunk. Bízom benne, hogy nem felejtessz el. Emlékeznünk fogsz. Nézz körül... Ettől szebb díszlet nincs. Megragadtuk a pillanatot. Atólel a természet. És most pont olyan kicsinek érzem magam, mint amekkora vagyok. Embernyinek. A hibáimmal, az erényeimmel. A sablonos, vagy éppen a nem szokványos gondolataimmal. Itt vagyunk, körbevéve a már elkészült milliárdnyi műalkotással. Van, amelyiktől óceánok, földrészek választanak el. Van, ami itt van karnyújtásnyira. A múlt lelkének sikolyát őrzik. Azt kérdezed milyen kortársnak lenni? Semmiyen. Valamilyen. Túl nagy a felelősség bediktálni bármit is erről egy könyvbe... Tiszteletlenség. De legyen... A vakító semminek látszó űr, a távolság pírja, s talán a felénk száguldó jövő ingató tapinthatósága jellemzi jól a gondolataimat. Nézz magad köré. Bárhová. Bemutatom neked a legádázabb ellenségemet. A jelent. A kortárs börtön rácsát. Ahonnan csak egy módon szabadulhatsz. Ismerd meg a jelent, a láthatatlan origót, amely beszorult két időszáv közé. S felém bömböli... - Kortárs! Én leszek a múltad, ha már nem leszel kortárs! De addig a foghómaradsz! – A hang, ami végtelen. A jelen sívója. Amiről tudod, hogy van. Megnevezed, mégsem mérhető. Próbálsz becézni. Pillanatnak, percnak, órának hívod. Pedig nem igaz. Ez mind múlttal vegyes. A szintisztajelen megfoghatatlan békhyó. Amibe kapaszkodsz, s egyszerre gyűlöled és szereted. Rugalmas, hazudja magáról... Röpké, vagy hosszabb. Vagy igaz, mit állít? Talán ez a negyedik dimenzió? Vagy az ötödik. Valahányadik. Mert ha látod, ha érzed, ha tudod, akkor már jó. Bizony. Feljött a hegyre velünk. S itt? Mintha már nem is lenne semmiyen zavaró körülmény a jelenen kívül... Kortárs? Ez itt a kérdés? Fordulj el jelen, hogy smasszer-arcod feledjem... Pillanathalmazok. Kortárs évek, érvek. Mondjam? Vagy hallgassak? Szavakat hallunk. Én mondom. Te hallgatod. Leírod. Mások olvassák. A szomorú az, hogy így sincs mód a megismerésre. A megértésre. A megértésre. Hiába minden, átalakulnak a gondolataink. Én ugyan ki akarom fejezni magam, szavakat közlök, megérted, jegyzetelsz. De máris mást jelentenek. Neked is, később másoknak is. Holnap már nekem is... Ördögi kör? Emberi csillagzat? Kortárs fátum? A reményem, hogy a művészet talán egy olyan nyelv lehet, amellyel közölni tudom felénk önnön gondolati tévedéseinket. Igen. Tévedünk. Egymásról. Magunkról. A világról. Mindenről. Azt hisszük, ugyanazt éljük, látjuk. Persze valahol tudjuk, hogy nem így van. De végleg elnyomjuk ezt a bántó elszigeteltséget. Egymásba kapaszkodva ismerjük is, meg nem is az utat a másik felé. Közben egymást lessük. Falakat találunk. Ami elválaszt. Néha véd. Lessük a keskeny ösvényeket. Amik összekötnek. Egymást vizslatjuk, egymástól félünk, egymással élünk, egymást kerülgetve keressük éniünk... Magunkba gabalyodva igyekszünk bizonyítani az ellentétét. Az ösvény szélén tipegünk. Ha mégis rálépünk egyikre másikra, eleinte óvatosan, de aztán egyre bátrabban rontunk be a fal mögé. Ott aztán rombolunk, szándékosan, vagy véletlen. Igyekszünk a magunk ízlésére szétzúzni minden egyes sejtet, minden atomot. Tombolunk, ha nem megy, s uralkodunk, ha sikerül. Mégis sok kudarc, kevesebb élménnyel, számos lemondással jár bent lenni. Előbb, vagy utóbb, de mindig távozzunk. Emberrom marad utánunk. A magam részéről sem emberként, sem művészként a falakat nem tudom, és nem is akarom lerombolni. Meg sem próbálom. Azok csak belülről bonthatóak. Csakis a tulajdonos teheti. Kint maradnék, ha lehet... Én inkább az ösvényeket figyelem. Művészként az utak messiása lehetek. S ha mozdul valaki, és elindul felém? Kérges szívvel, bánatos testtartással ajtót nyitok a rém vaskos falon. Félreállok. Hogy jöjjön, engedem. Hagyom. Feladom falaim. Feladom énem. Közben szenvedek, mert ismerem a távozás kesernyős ízét. A meg nem értés fertelmes bűzét. A felejtés kőpadját. Ha vége, ha elment? Megint lesben állva figyelek. Előre nézek. Az utat firtatom. Faggatom. Ki jön? Mit akar? Megérti lényem? Lát? Elképzel? Itt van? Vagy csak színlői létét? Egyre csak várok. Az emberek jönnek-mennek. Egy helyben topogok. Mégis haladok. Mi vagyok?*

Ki vagyok? Felismer valaki? Találkoztunk már? Érti már létem? Hallja-e hangom? Észrevesz? Kortárs dilemmák. Emberi mocsár. Egyáltalán... Létezem? Vagyok? Néhol egy mély kátyú vagyok, néha kis rög, vagy némi por, ami a talpakra ragad. Vagy még ennyi sem. Az út széléről figyelem magam, mivé válok. Ez a kortárs lét. A halálig tart. Akkor véget ér az efféle szemedés. Nem tudom, hogy a halál után mi van. Túl sok a tipp, túl sok a verzió. Nem akarok választani. Ha a biológiai megközelítésnél maradunk, akkor az általános gyakorlat szerint csak simán elporladok. Így már nem láthatom az út széléről az utat. Mert meghaltam. Már mindegy lett. Már nem kell én lennem. Csak az van, ami maradt. Rólam. Valami. Amit otthagytam. Igen. Valahogy így érzem magam itt fenn a hegyen. Lent maradt minden. Vagyok, de míg fent vagyok, nem úgy vagyok. Innen ugyan látok, de mégsem látok. A részletek elmosódnak, egy másik látvánnyá olvadnak. Újabb világgá. Másik nézetté. Ilyenkor a lent megalkuszik. A távolság, a magasság rabszolgájává idomul... S miért kell mássá lennem? Talán azért, hogy megértsen bárki? Igen. Kicsit mássá kell válnom, hogy rólam beszéljek...

- **Mit takar az egyik verses trilógiád címe? Mit jelent az, hogy IQ fóbia?**

- IQ fóbia? Mielőtt ezt kifejteném, ki kell hangsúlyoznom a kifejezésvilágom lényegét. Ez nem más, mint egyfajta rejtvény, rébusz az emberek felé. A verseim legtöbbje, a szobraim, a szatírák egyaránt hordozzák ezt a célt. Kisebb vagy nagyobb mértékben. Néha teljesen elvont, posztmodern eszközökkel kidomborított formában. Tehát egyfajta feladvány, megfejtendő látvány, sorok mögötti mondanivaló, elrejtett részletek, komponált titkok jellemzik az alkotásokat. Többek közt ezért is nyúltam a balladához, hiszen a balladai homály jól illik a furcsa grafikai megoldásokhoz, a szatíra ki nem mondott, de ott lebegő igazságához. A digitális képek színvilága, formai kavalkádja, virtuóz látványa is átfedi ezt a közös irányvonalat. Tekinthetjük az egyén szabadságának. Ebben a meghatározásban a műélvező közönség tág teret kap. Nincs korlátok közé szorítva. De emellett kihívás, hiszen megköveteli az elmélyülést, a gondolkodást, a képzelet szárnyalását. De nem ez a művészet lényege? Kiragadni a monoton mindennapok sodrásából az embert? Új gondolatokat ébresztetni? Igen... „IQ fóbia... A poetica licencia jegyében íródott epigrammatikus impulzus. Docta ignorantia. Dictum. Inverz világunk intellektualizált, enervált ideáit elutasító eklektikus formáció. Rebellis rébusz. Enigma. Vitális dilemmáink intencionális kritériuma. Absztrak, resignált averzió. Abszolútum. Parabolikus abrupt vákuum. Pszihogén axióma. Nirvána. Fóbia...” Ez áll a könyvem elején. Maradnék ennél, azzal kiegészítve, amit az előbb mondtam. Nem szívesen magyaráznom jobban el, mert az említett szabadságból nyirbálnék vele. Nézzük egy egyszerű példán keresztül. Képzeld el, hogy egy absztrakt kép előtt állsz. A részletek külön eszedbe juttatnak valamit, de miután ezeket összeilleszted már egy teljesen új képpé alakul. Ezt akár többször is megteheted, mert különböző érzéseket vált ki benned. Ha jó hangulatban vagy, akkor is mást látsz, ha rosszkedvű vagy, megint mást. És így tovább... Verseim részleteit külön is értelmezheted, mert nem azt kapod, mintha az egészet vennéd alapul. Nem ugyanazt kapod. De a hangulati példa is igaz rájuk... Legtöbbször a teljes, elmélyült megértésük igényel bizonyos túlműveltséget. Néha speciálisak. Csak az értheti meg, aki az adott témában jártas. Jó példa erre az Internetről írt művek. Képi eszközöket is használok. A kolorizmusom mellett a hirdetések, a plakátok harsogó döbbenetét a karaktermérettel, a szerkesztés káoszával vegyítem. A látvány efféle dialektikája spontán, eklektikus hatásokat eredményez. Befohásolva ezzel az értelmezést, forradalmasítva a vers dinamikáját. Új ritmust ad, lassút, gyorsút, megtör, összekeöt...

- **Nem zavaró ez egy kicsit?**

- De. Talán tudjuk be meghökkentésnek, új költői eszköznek. Legyen ez így. Ezzel nemcsak a költői, hanem az olvasói szabadság is kitérül. Nagyobb a tér. Kiegészül vizualitással. De emlékezz vissza, írtam - efféle nüanszoktól mentes - szépirodalmi verseket is. Sőt. Erotikus témájúak is vannak...

- **Híha... Erotika? Nem kényes terület ez egy kicsit? Kiknek szól?**

- Természetesen felnőtteknek. Be akartam bizonyítani, hogy ezt a tabutémát is fel lehet kultúráltan dolgozni...

- **Volt szó balladáról... Mennyire kell ez manapság az akciófilmek világában? A könyvtárban kezembe akadt CD-n történelmi kvízzjáték, latin szólások gyűjteménye is volt. Miért nem került ez a boltokba?**

- *Hogy kell-e a ballada? Talán kell. Inkább az a kérdés mennyire? Talán semennyire. Talán nagyon. Remélem, még akad egy olyan réteg, aki ismeri a történelmet, kedveli ezt az irodalmi műfajt. Kereskedelmi forgalomba pedig pont ezért nem került, mert nem hiszem, hogy nyakra-főre ezt vennék az emberek...*
- *Hány verset írtál eddig? Melyik a kedvenc? Mít tartasz eddig életed legnagyobb sikerének?*
- *Jó pár százat. Közel ezret... Kicsit kellemetlen, de egyet sem tudok elmondani. Legfeljebb egy-két sort... Nincs kedvenc. Vagyis van. Mindig a legújabb... Legnagyobb sikeremnek pedig azt tartom, hogy megtaláltam a hivatásomat... Kényelmes. Minél öregebb leszek, annál jobb. Ha meghalok, az meg még jobb... Ez fordítva szokott lenni.*
- *Miért készítettél kalligrafikáidat papiruszhatású anyagra? Mekkora volt a legkisebb és a legnagyobb szobrod?*
- *A primitív, kultikus mondanivalót akartam hangsúlyozni... A papirusz egy időgép. A legkisebb? Egy pármilliméteres bronz medvebocs, és egy pirinyó vakond ónból. A kislányomnak készítettem. A vakondot el is hagyta a homokozóban. A legnagyobb? Hmmm... Az alatt nyögött a többtonnás daru...*
- *Mi az ars poeticád?*
- *Több is van. Szerintem, ahogyan a múlt század végén az ipari forradalom uralta a világot, ugyanígy rányomja a bélyegét a mindennapjainkra a szerintem digitális forradalomnak tekinthető technikai fejlődés. E domináns átok, vagy talán jótekomy kegyúr. Attól függ, hogyan alkalmazzuk mindennapjainkban. Én biztos vagyok benne, hogy nincs messze a robotok kora. Mégis néha nagyon kezdetlegesnek érzem ezt az egészet. Talán igaz lehet, amit e témakörben állítok: „Antivirtuális valóság-valóban, úrkeréta korban - emberszaunusz éniink digitális kőbaltát markol...”*
- *L. B. Paul, vagy inkább Pálnagy László?*
- *Mindkettő. Külföldön járva az L. B. Paul ragadt rám. Az angol nyelv névhasználatára miatt összekeveredett a 'Pál' sorrendje a 'Naggyal'. A 'Leslie' maradt ugyan a kezdet, de a 'Big' megelőzte a 'Paul' keresztnévet, sőt különvált tőle. Elkeinte mindig javítottam, aztán feladtam. Így hagytam. Lerövidítettem. Bevált. A Pálnagy Lászlót nem kell magyaráznom... Talán annyit fűzők hozzá, hogy inkább csak az utóbbi időben kezdtem használni. Mióta idebaza is publikálok.*
- *Használász, vagy használtál-e írói álneveket?*
- *Igen. De azokat nem árulom el. Majd, ha meghaltam felkutatják, ha akarják...*
- *Mit üzensz a kortársaknak?*
- *Semmit.*

EGYÉNI IRÁNYZATOK

ABSZTRAKT KALLIGRAFIKÁK

Az un. kalligráfia (szépírás) iszlám mesterei, néha bizonyos állatfigurákba formálták üzeneteiket. Az ábrán megfigyelhető, hogy elnyújtott írásjelek alkotják az állat testét. A lábak alatt *'hagyományosan'* is olvasható a szöveg. Persze, jobbról balra. Eme ábrázolástechnika alapján alakult ki a **KALLIGRAFIKA**.

A kifejezés a kalligráfiából származtatott *'kalli'* előtag és a *'grafika'* szó egyesítéséből keletkezett. L. B. Paul (Pálnagy László) egyéni irányzatában - *az arab írásjelek helyett* - absztrakt, eklektikus ihletésű rajzolatok fejezik ki a mondanivalót. A képek papiruszhatású anyagra készülnek. A posztmodern irányzat jól ötvözi a kalligráfia - *múltat idéző* - helykitöltő stílusát az absztrakt ábrázolásmóddal. Primitív rajztechnika, a harmadik dimenzió részleges elhagyása, vonalak kavalkádja... Mindez meghökkentő, különleges hatású képeket eredményez.

Egyfajta mitikus, kultikus világba kalauzolja az érdeklődőt. Mindemellett - *a képek vizuális értelmezésében* -, az absztrakt effektusok az egyén szabadságát is hagyják érvényesülni.

KOLORISTA KÖLTÉSZET

L. B. Paul által kialakított avantgárd irányzat, amely a színek lehetőségeit a kifejezőerő és a mondanivaló szolgálatába állítja...

IQ FÓBIZMUS

IQ fóbia: *A poetica licencia jegyében íródott epigrammatikus impulzus.*

Docta ignorantia.

Dictum.

Inverz világunk intellektualizált, enervált ideáit elutasító
eklektikus formáció.

Rebellis rébusz.

Enigma.

Vitális dilemmáink intencionális kritériuma.

Absztrak, rezignált averzió.

Abszolútum.

Parabolikus abrupt vákuum.

Pszihogén axióma.

Nirvána.

Fóbia...

MEGAVERSEK

Egy vers = egy könyv stílusú posztmodern verselési forma.

VIRTUÁLIS VERSKLIPPEK

Multimédiás eszköztárral készített (digitális) filmszerű epizódok, posztmodern art-videóklippek...

ALTERNATÍV FÉMSZOBRASZAT

A fémek, az ásványok, a fa, a textil... Egyesítve, direkt kohézióba ötvözve, egymást imádva, új dimenzióba lépve, kapaszkodva új létükbe, könyörögve a múlthoz, jövőbe indulva, eggyé válva...

Hegesztve, olvasztva, öntve, forrasztva, szegecselve, ragasztva, faragva, forgácsolva? Igen. Talán. Talán egyéb módon. Együtt. Végleg...

ÓNSZUBLIMÁCIÓ

Ónépítés.

A lány ón feladva énjét, megadja magát a hőnek, páka elé veti magát, lerombolva ipari elhívatottságát, észbe kap, s örömmel épül a semmiből mássá.

Öröme teljes. Valami, valami lesz! Új. Művészetté lihegi létét.

Fémgőz int búcsút, elillan, új kéreg szilárdul, hűl, hűl, térré döbben. Magára halmoz. Új réteget kér. Éled, elhal... Magához ragadja képlékeny végzete utolsó csókját. Feledve máris lány pillanat forró gőzét, rideg, hideg énbe érkezve lobban művészetté, múzsa bújja, kínja, s talán öröme nyomán... Elektromosság buján sikkant... Kezek, ujjak létté görnyedik gyönyörbe zuhanó végzetét.

Örök életű lett...

DIFFÚZ RÉTEGKOMPONÁLÁS

Fémépítés.

A makacs fémdarab feladva énjét, megadja magát a hőnek, olvasztótégelybe veti magát, lerombolva ipari elhivatottságát, észbe kap, s örömmel olvad a semmiből mássá.

Öröme teljes.

Valami lesz. Új.

Művészetté lihegi létét.

Fémgőz int búcsút, elillan, új kéreg szilárdul, hűl, hűl, térré döbben. Magát magára halmozva. Új és új réteget kér. Éled, elhal... Magához ragadja láva imitáló végzete utolsó csókját. Feledve máris kemény pillanat forró gőzét, rideg, hideg énbe érkezve lobban formába öntve. Lemezzé válva várja a sorsát.

Kalapács sújt rá, domborút sikolt. Múzsza bújja, kínja, s talán öröme nyomán... Ekkor új lemez érkezik.

Domború mondanivaló második rétege. Majd a többi...

Az alsó réteg a felsőről álmodik. A felső réteg büszke és délceg. Közük félszeg rétegek.

Együtt vállalva egymást... Művészet igája reccsen. Győzött.

KULTIKUS DIMENZIÓK

Fafaragás a múlthoz. Formai könyörgés a letűnt kultúrákhoz. Anyag szólamok elszakadt időhúrokon. Kérdéssé kínzott primitív kontúrok.

Térdarab foglalás jövőkönyörgő sóhaja.

Dinamikus valóságüzenet.

Passzív nem tudás. Indokolt létezés...

Antivirtuális valóság-valóban,

EMBERSZAURUSZ

énünk

űrkéta

korban

XXI. századi digitális kőbaltát markol...

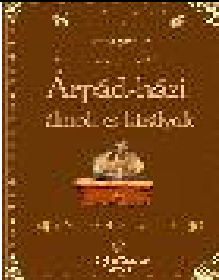
SZEMELVÉNY

KÖNYVEK / CD-k

SZOBRASZAT/TÉRALKOTÁSOK

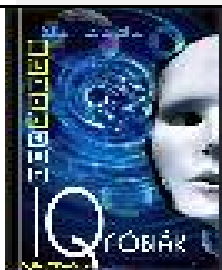
ABSZTRAKT KALLIGRAFIKÁK

DIGITÁLIS VIRTUA-GRAFIKÁK

	<p><i>Cím: Árpád-házi álmok és királyok</i></p> <p><i>Műfaj: Történelmi ballada - 25 énekben</i></p> <p><i>emlékkönyv</i></p>
---	---

	<p><i>Cím: Kultikus dimenziók és kolorista evolúció a kalligrafika inverz impulzusai</i></p> <p><i>Műfaj: Művészeti elemzés</i></p> <p><i>művészeti könyv</i></p>
--	---

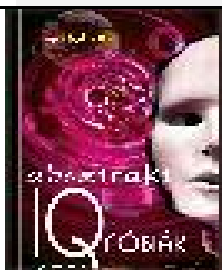
	<p><i>Cím: Agyhang</i></p> <p><i>Műfaj: Megavers</i></p> <p><i>verseskönyv</i></p>
---	--

Cím: Internet IQ fóbiák

Műfaj: Modern kolorista versek

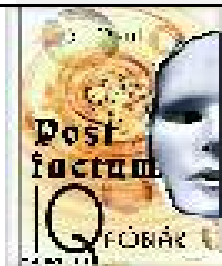
verseskönyv trilógia 1. kötete

Cím: Absztrakt IQ fóbiák

Műfaj: Modern kolorista versek

verseskönyv trilógia 2. kötete

Cím: Post factum IQ fóbiák

Műfaj: Posztmodern versepizódok

verseskönyv trilógia 3. kötete

Cím: Lávapihék

Műfaj: Versek

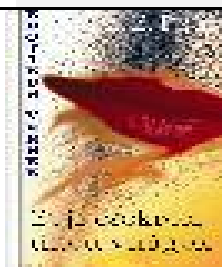
verseskönyv

Cím: Parázshunyor

Műfaj: Szépirodalmi versek

verseskönyv

Cím: Buja csokrok, tiltott virágok

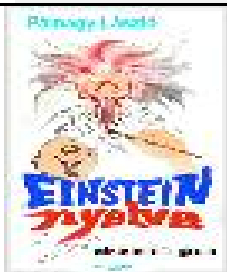
Műfaj: Erotikus versek

verseskönyv

Cím: Az olajbárók Európába mennek...

Műfaj: Társadalomszatíra
regény

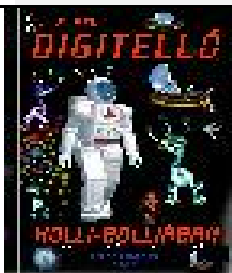
Cím: Einstein nyelve

Műfaj: Szatirikus novellák és egypercesek
antológia

Cím: Lala és az önkormányzat

Műfaj: Társadalomszatíra
kisregény

Cím: Digitelló Holli-Bolliában

Műfaj: Mese

mesekönyv

Cím: Digitelló Hómolypumpiában

Műfaj: Mese

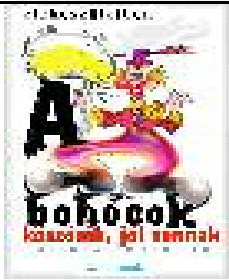
mesekönyv

Cím: Gyermekkorom 77 bűne

*Műfaj: Életrajzi ihletésű
társadalomszatíra*

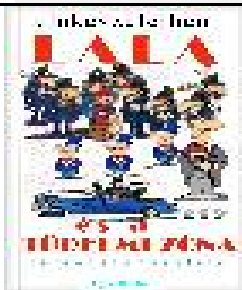
regény

Cím: A bohócok köszönik, jól vannak

Műfaj: Társadalomszatíra

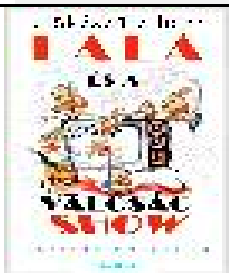
regény

Cím: Lala és a türelmi zóna

Műfaj: Társadalomszatíra

kisregény

Cím: Lala és a valóság-show

Műfaj: Társadalomszatíra

kisregény

Cím: Kamaszkorom 77 bűne

Műfaj: Életrajzi szatíra

regény

Cím: IQ 2QQ1

Tartalom: Két virtuális tárlat, hat digitális verseskönyv, szürreális káosz-zene, stb.

CD-rom

Cím: Ballada 2001

Tartalom: Árpád-házi álmok és királyok c. ballada multimédiás hanganyaggal, történelmi kvízzjáték, latin szólások gyűjteménye, stb.

CD-rom

SZEMELVÉNY

KÖNYVEK / CD-k

SZOBRÁSZAT/TÉRALKOTÁSOK

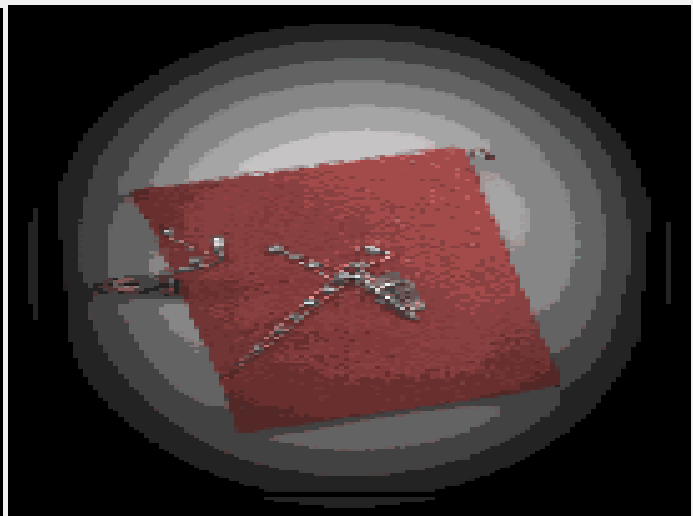
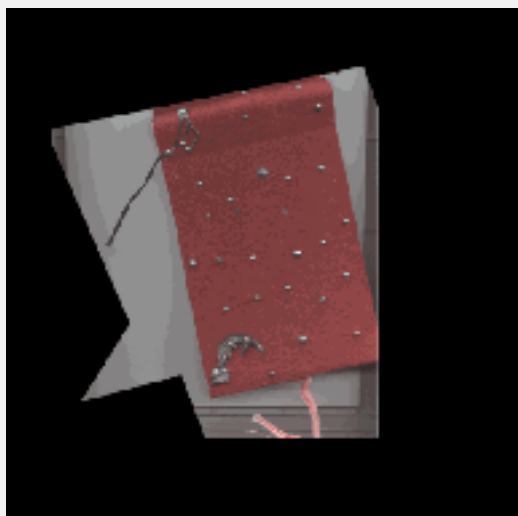
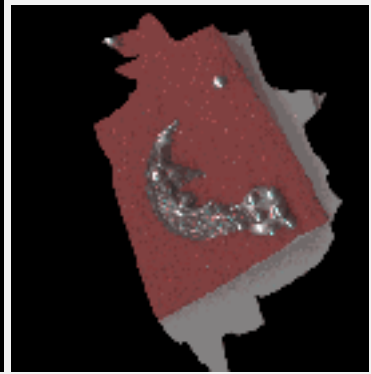
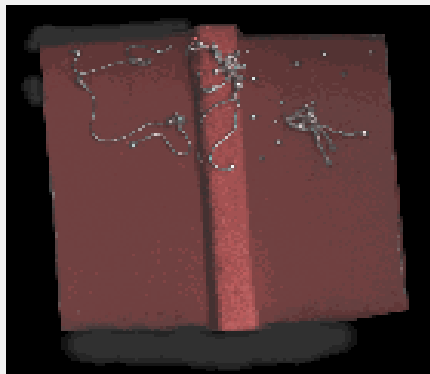
ABSZTRAKT KALLIGRAFIKÁK

DIGITÁLIS VIRTUA-GRAFIKÁK

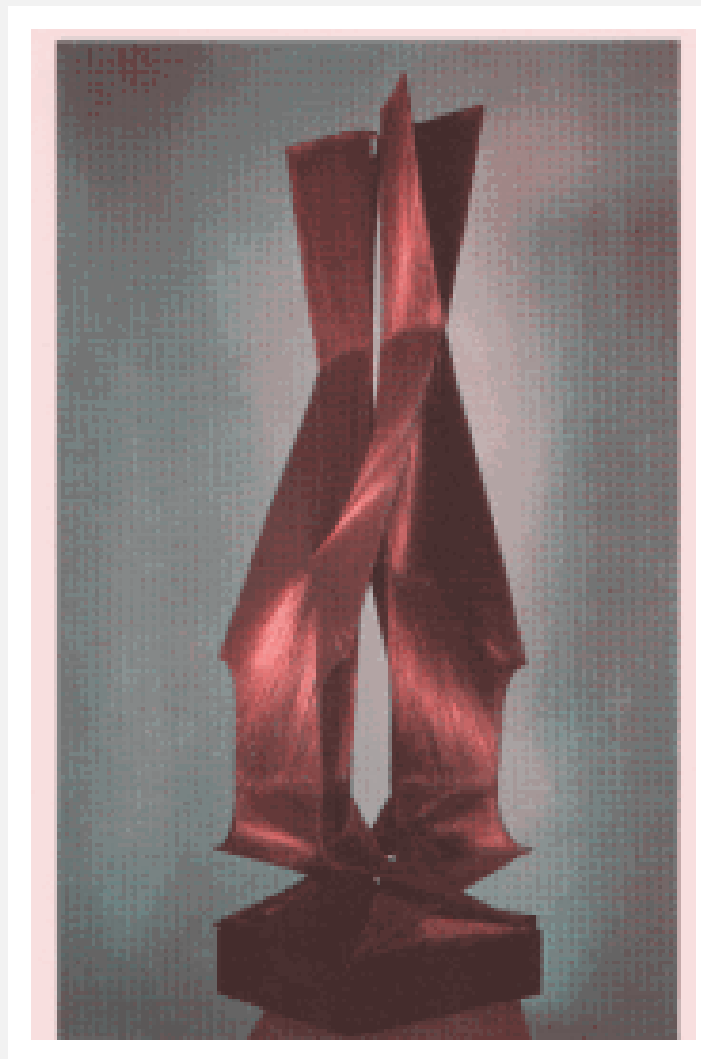
Külső irányzatok

1.

2.

3.

1. *Henry Moore: Fekvő alak*

2. *Jean Arp: Kágyó és fej*

3. *Antonie Pevsner: Oszlop*

SZEMELVÉNY

KÖNYVEK / CD-k

SZOBRÁSZAT/TÉRALKOTÁSOK

ABSZTRAKT KALLIGRAFIKÁK

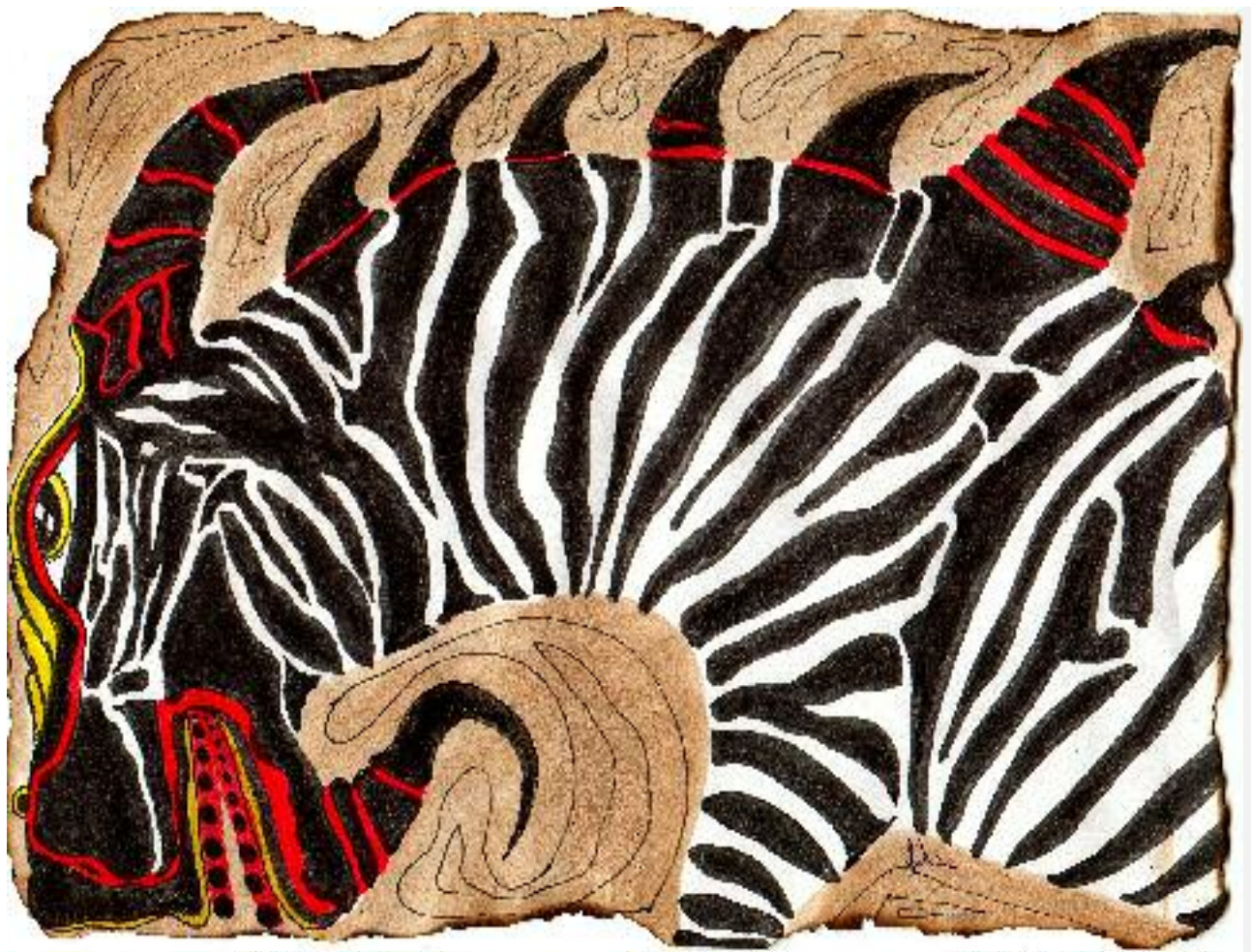
DIGITÁLIS VIRTUA-GRAFIKÁK

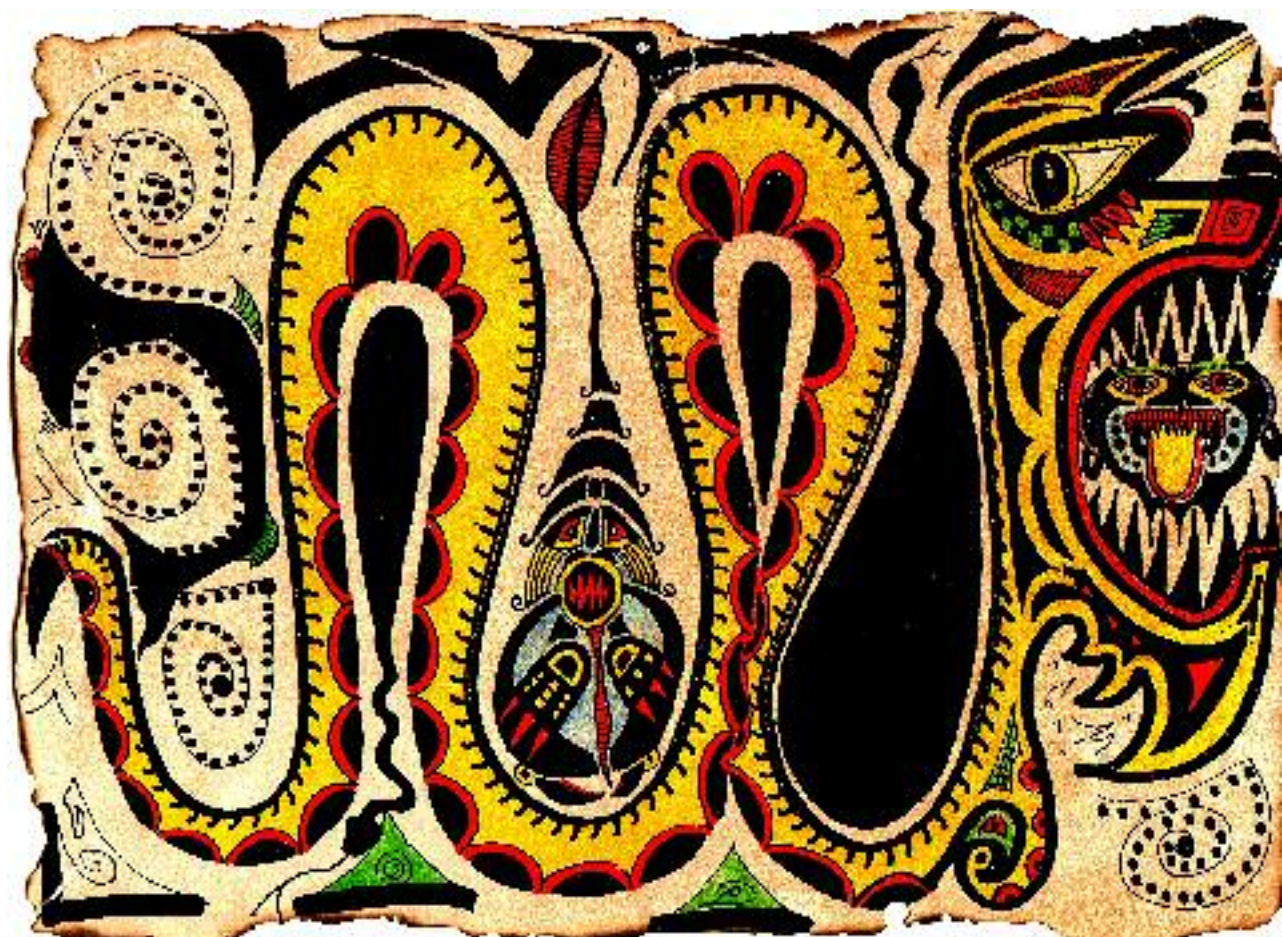

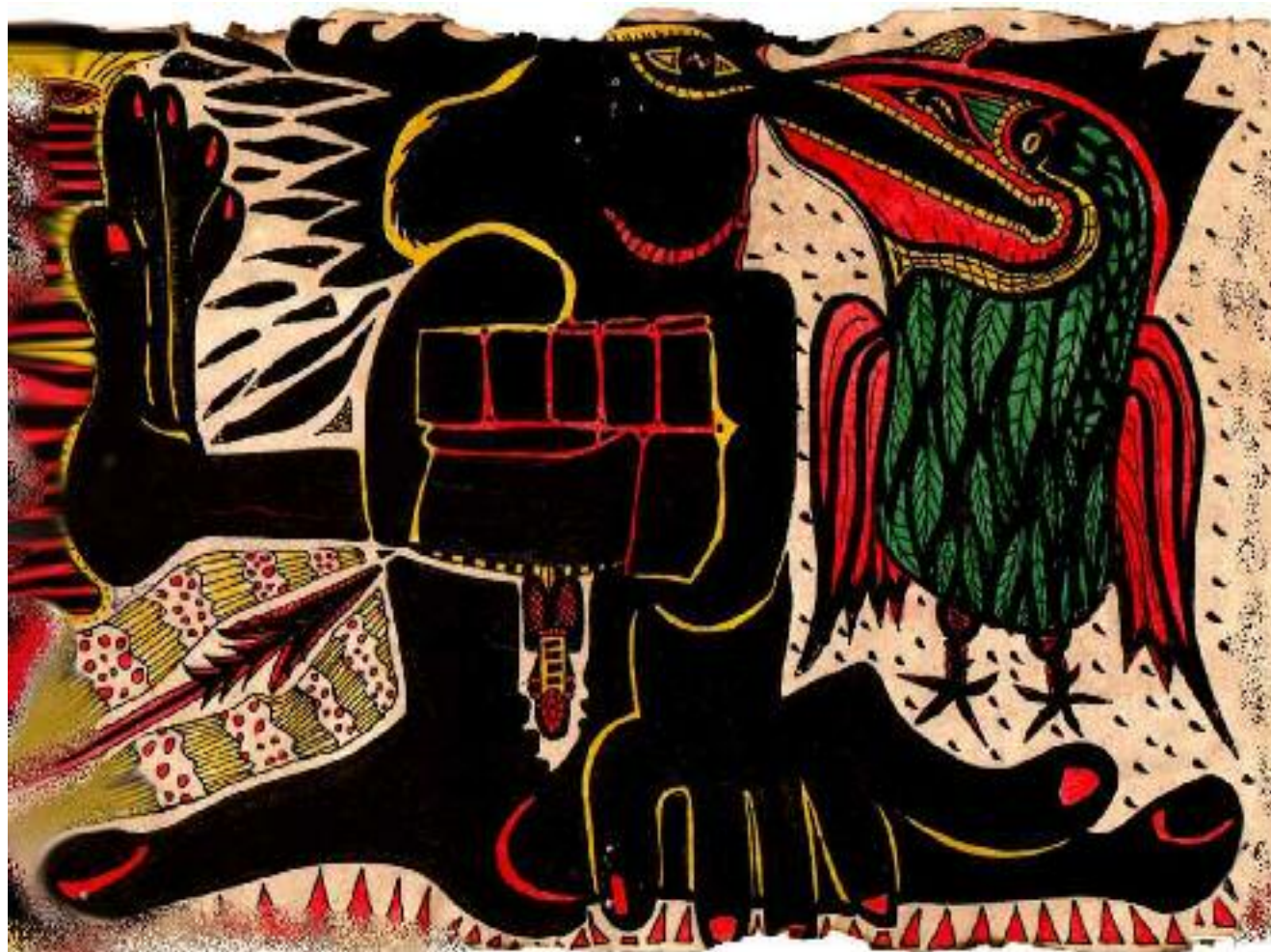

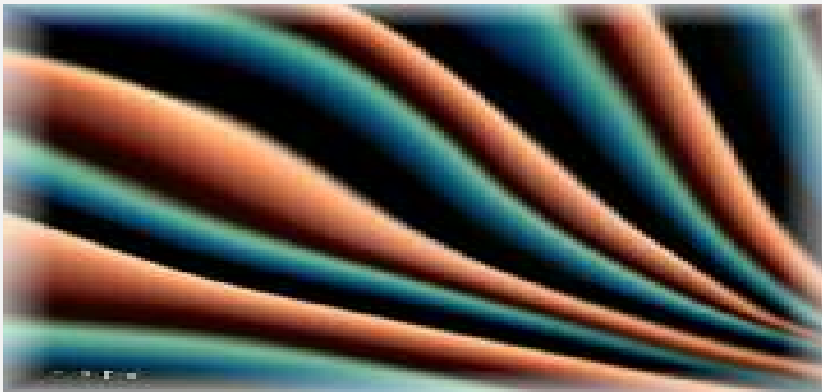
SZEMELVÉNY

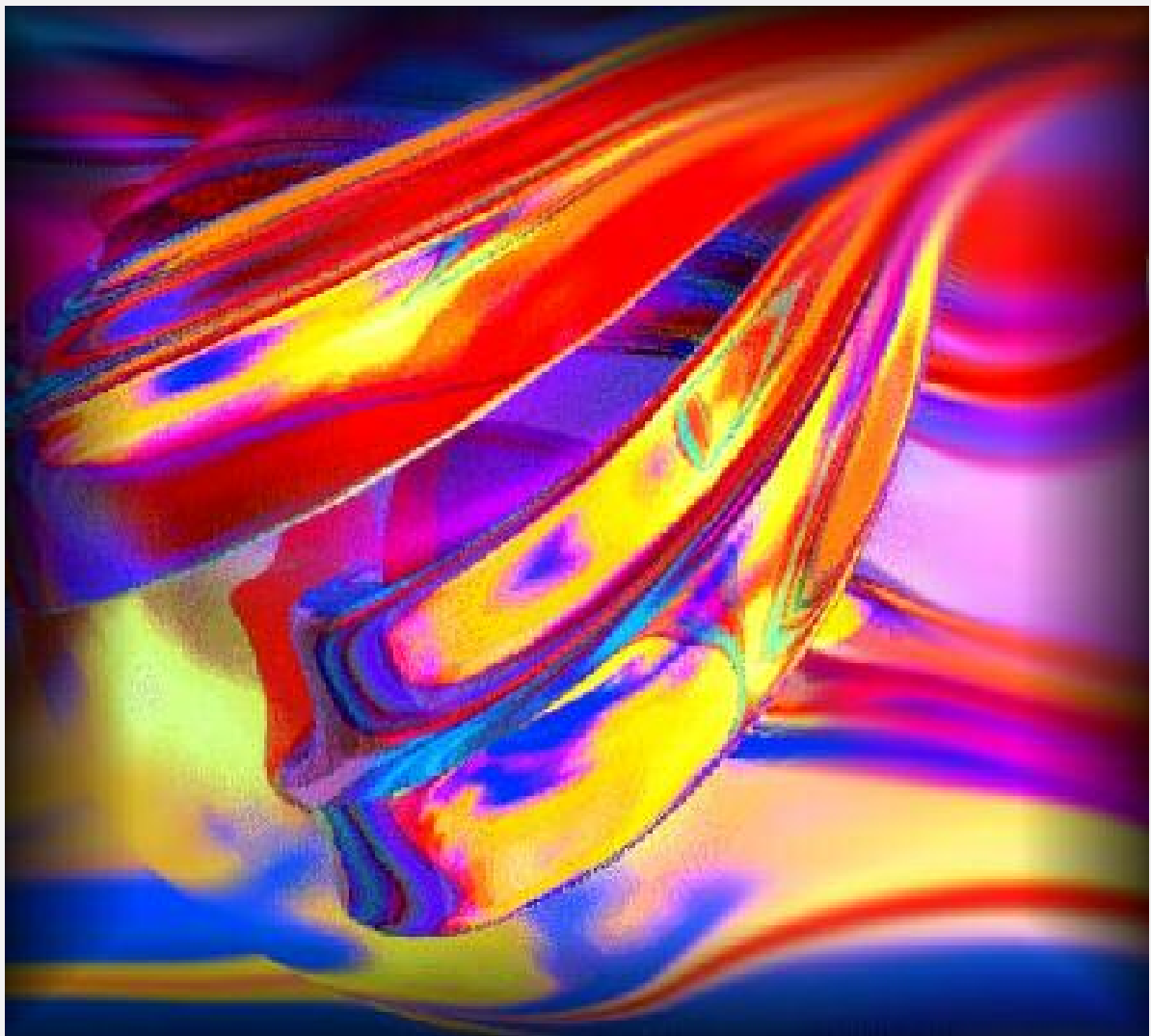
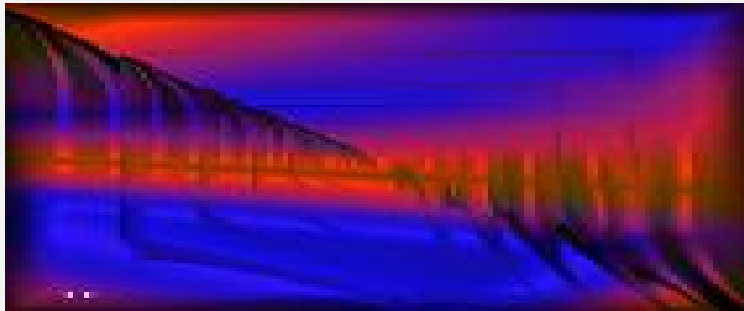
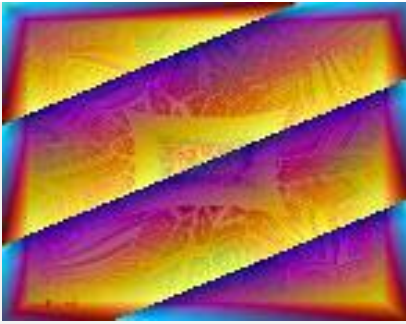
KÖNYVEK / CD-k

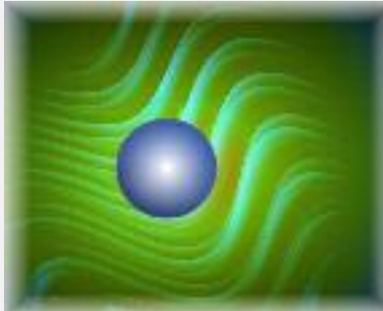
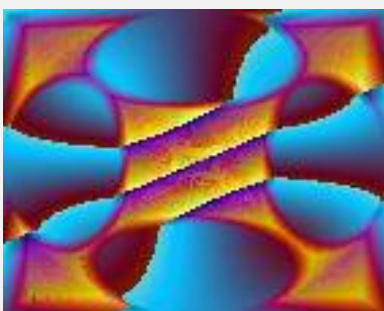
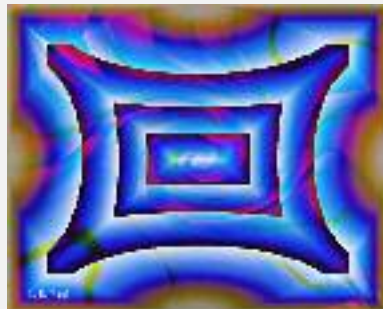
SZOBRÁSZAT/TÉRALKOTÁSOK

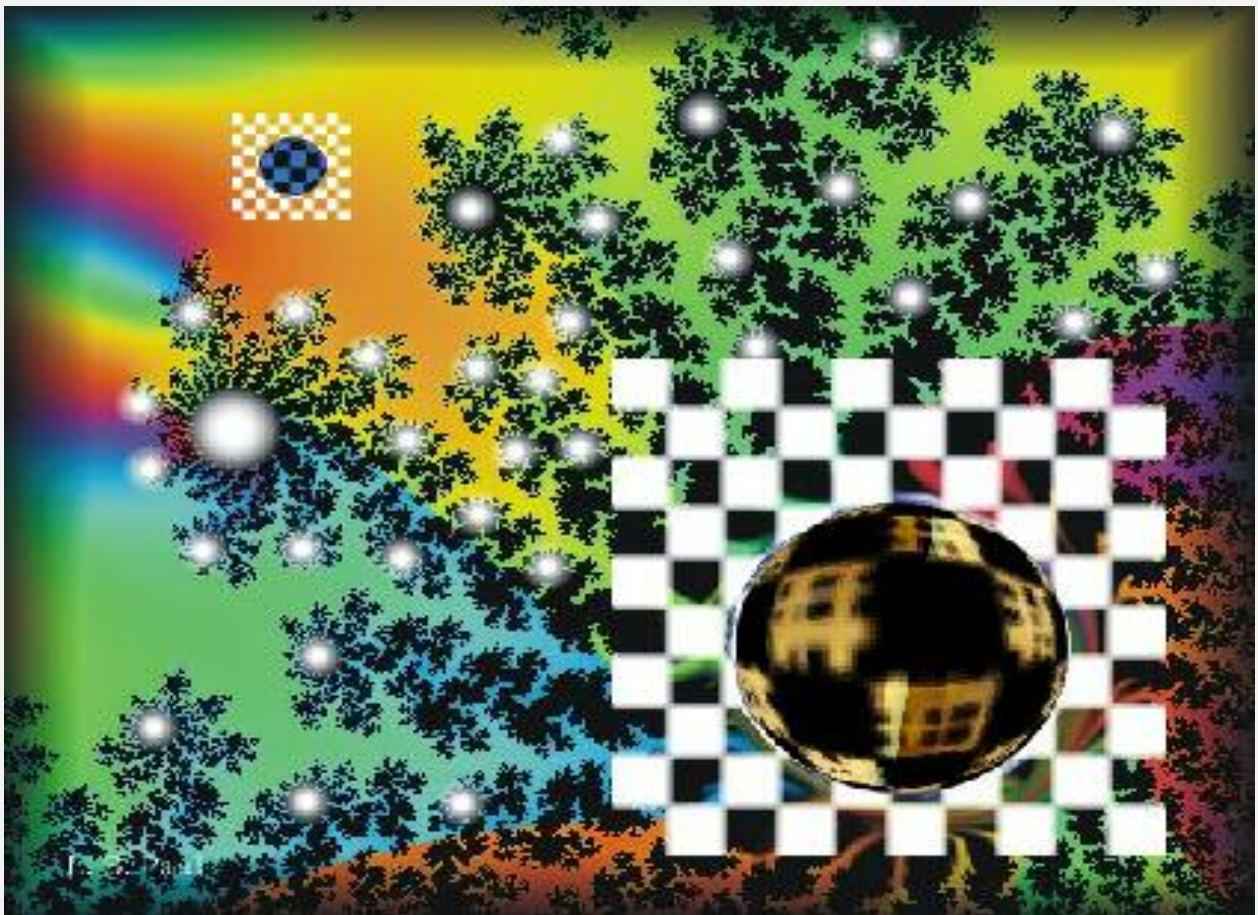
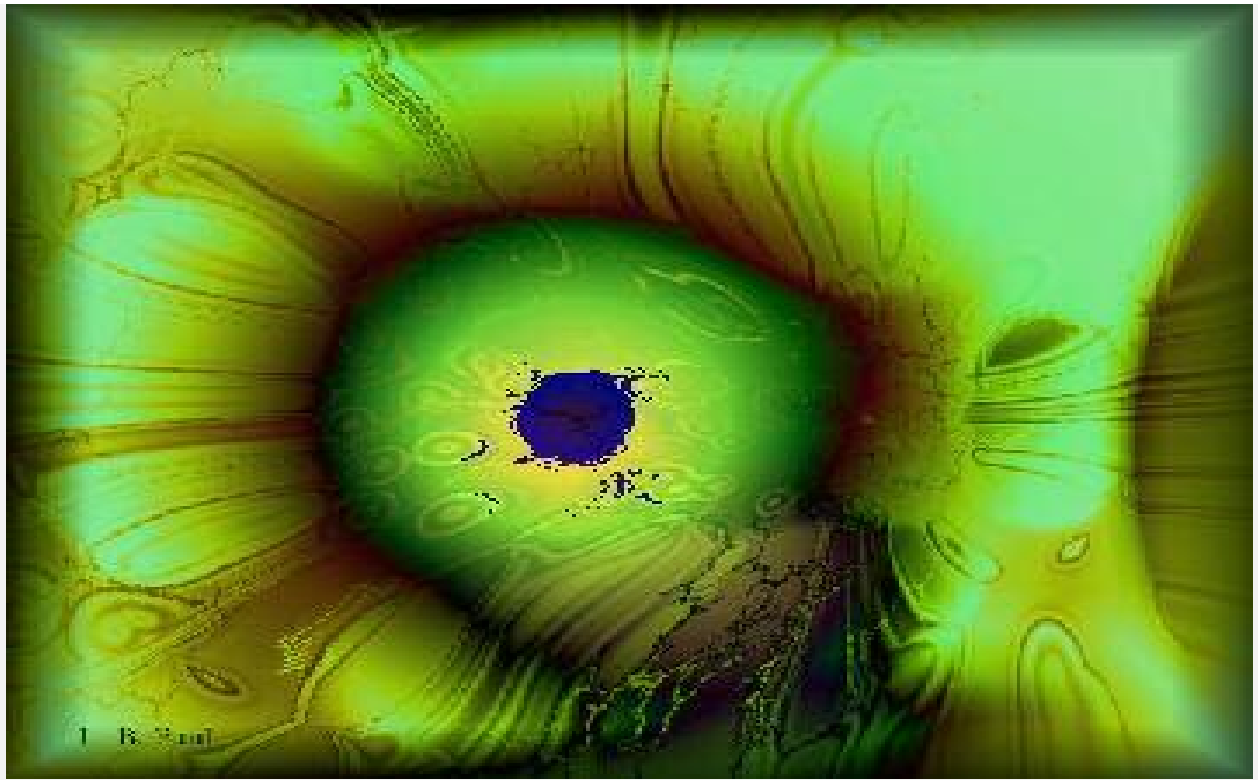
ABSZTRAKT KALLIGRAFIKÁK

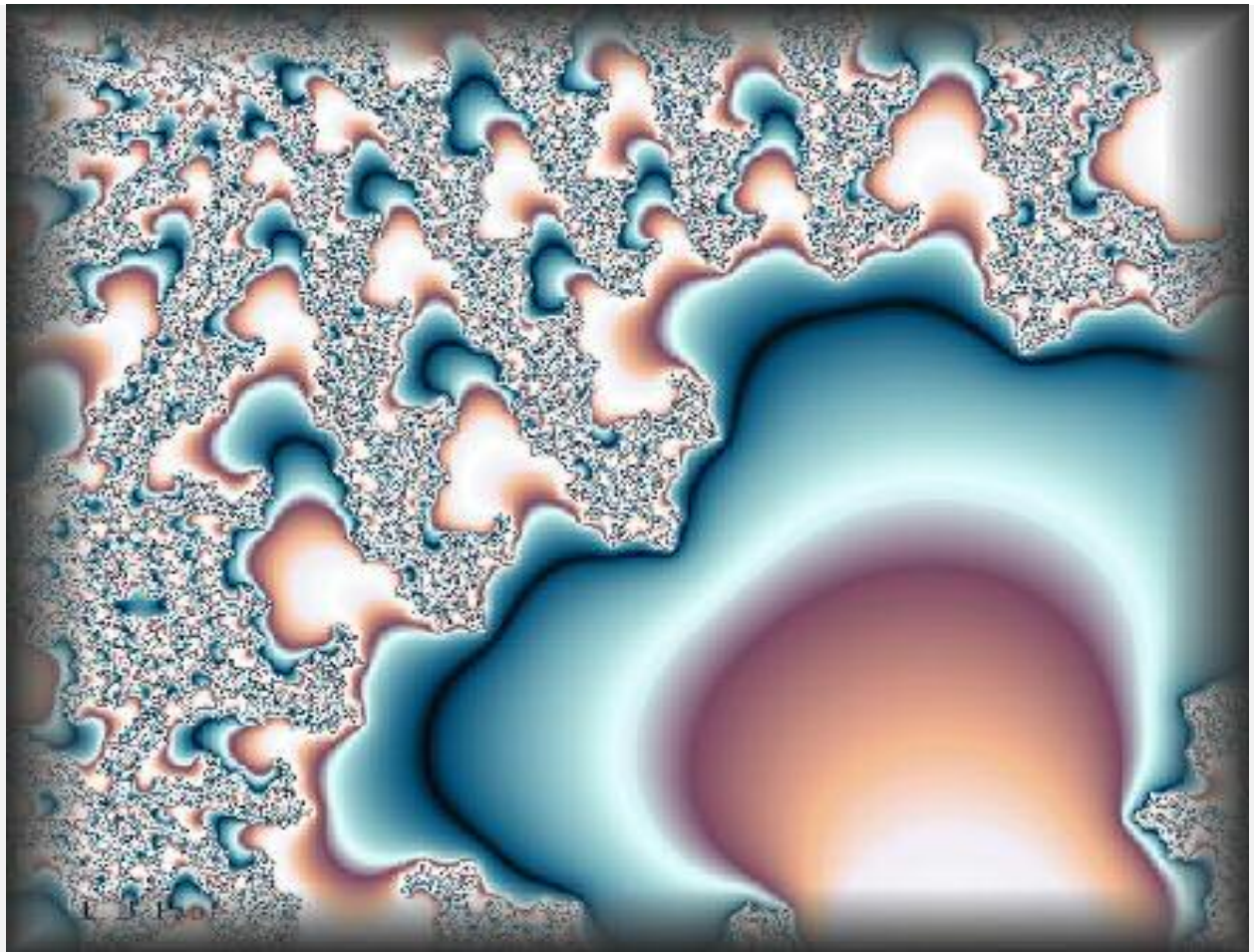
DIGITÁLIS VIRTUA-GRAFIKÁK

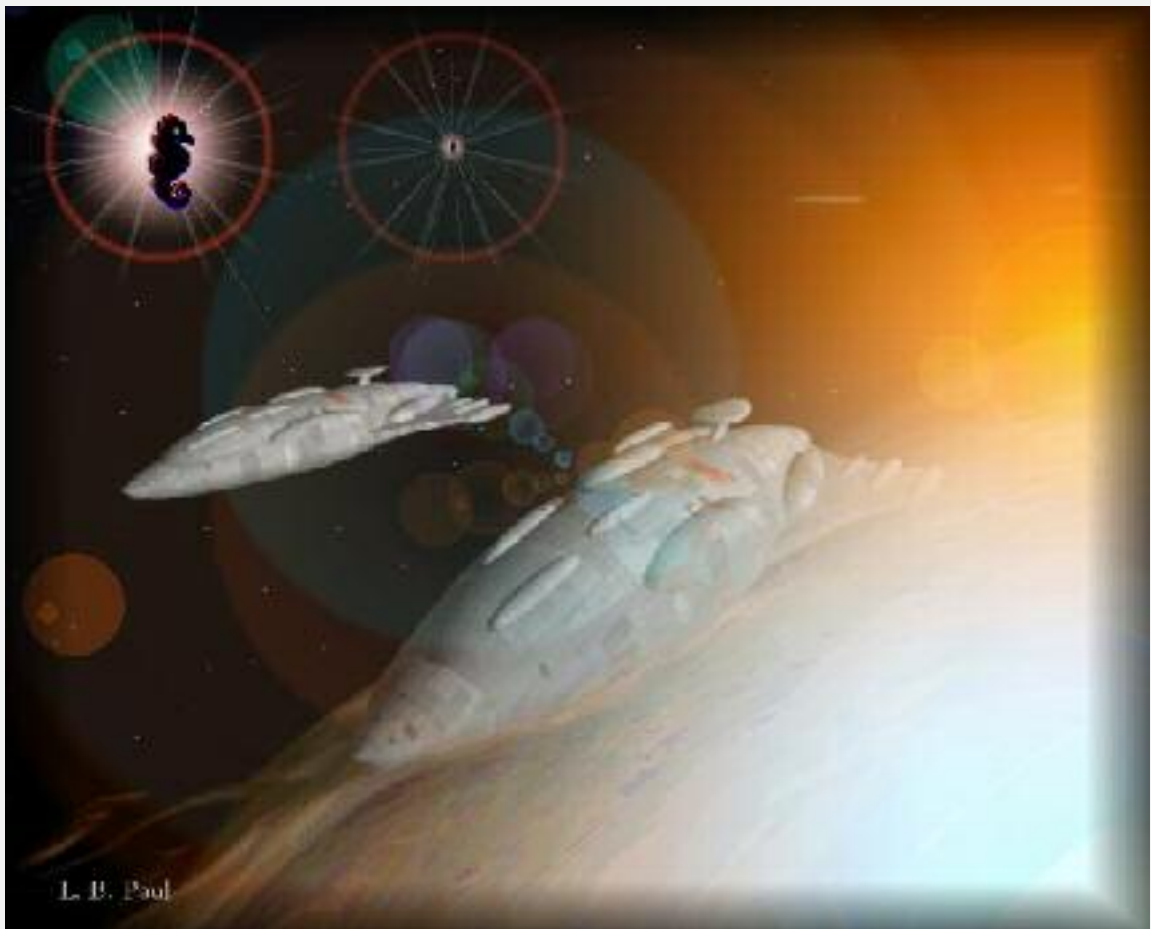

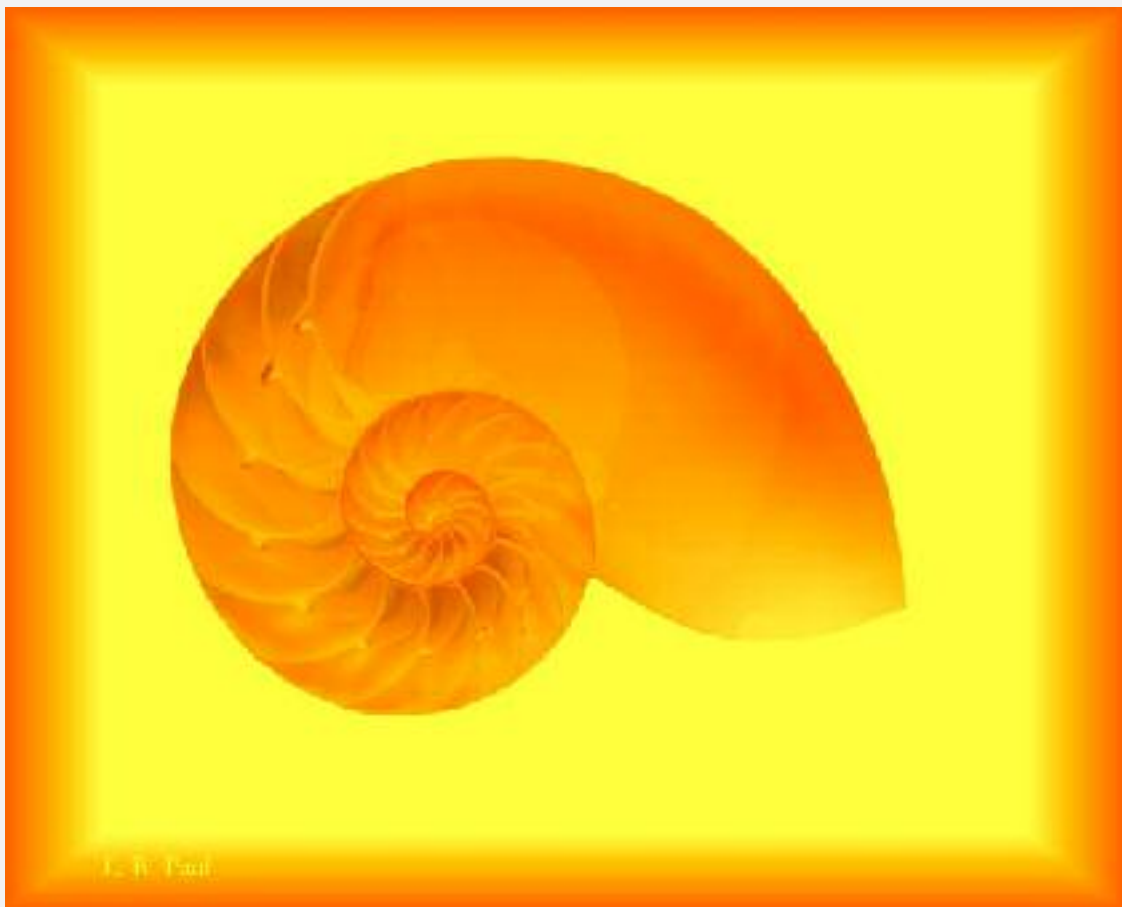

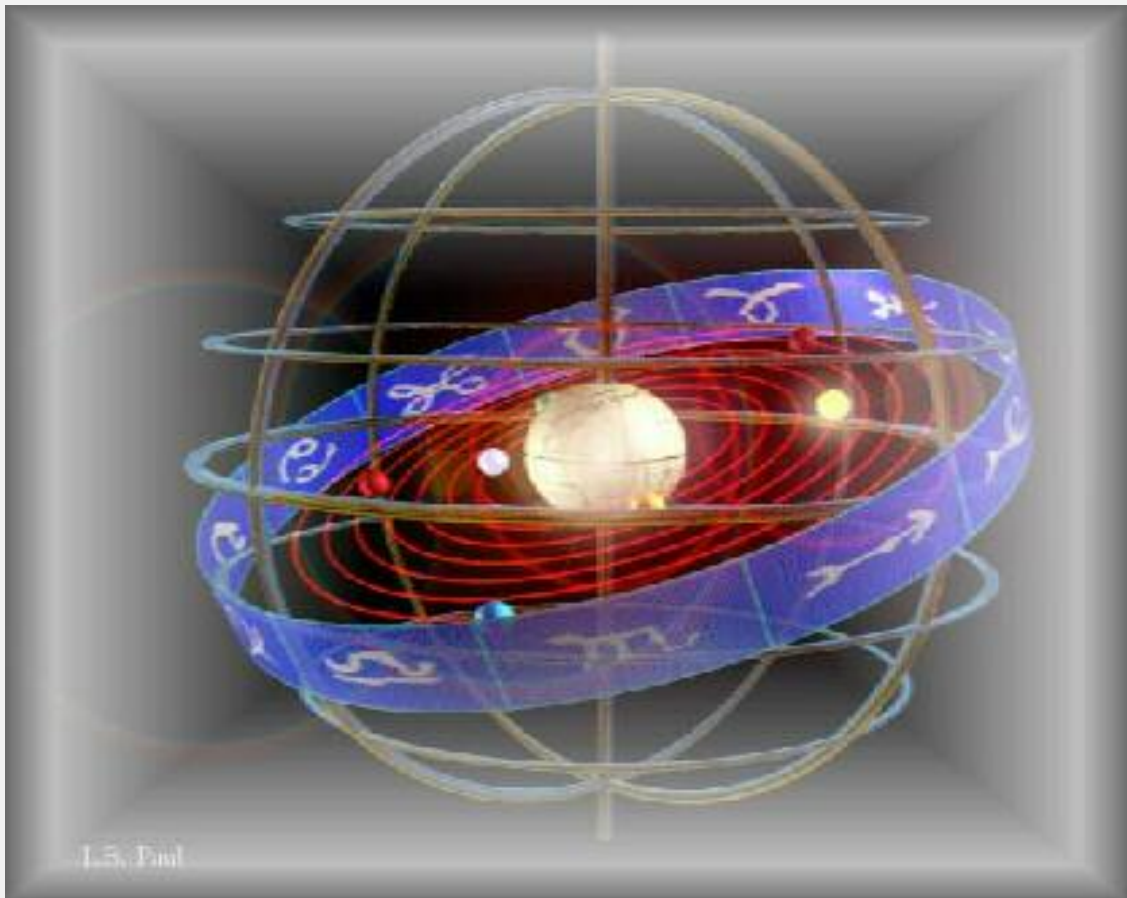
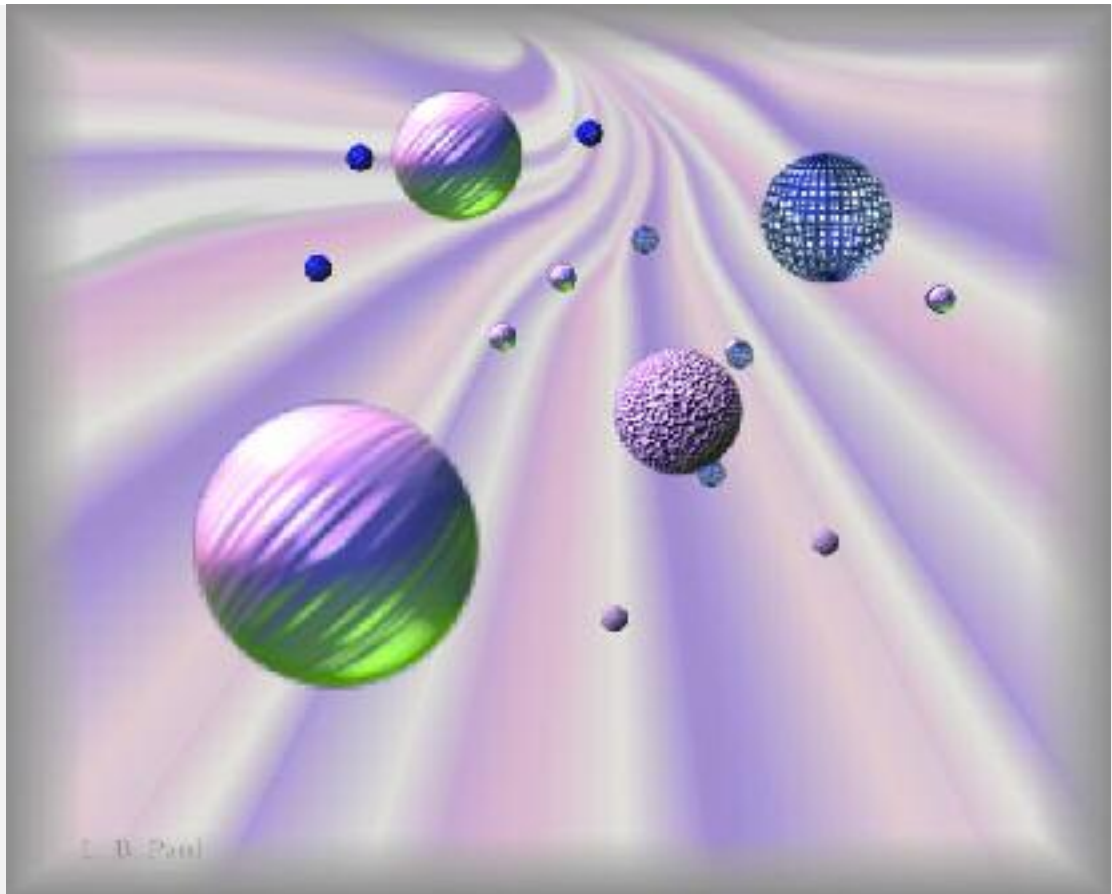

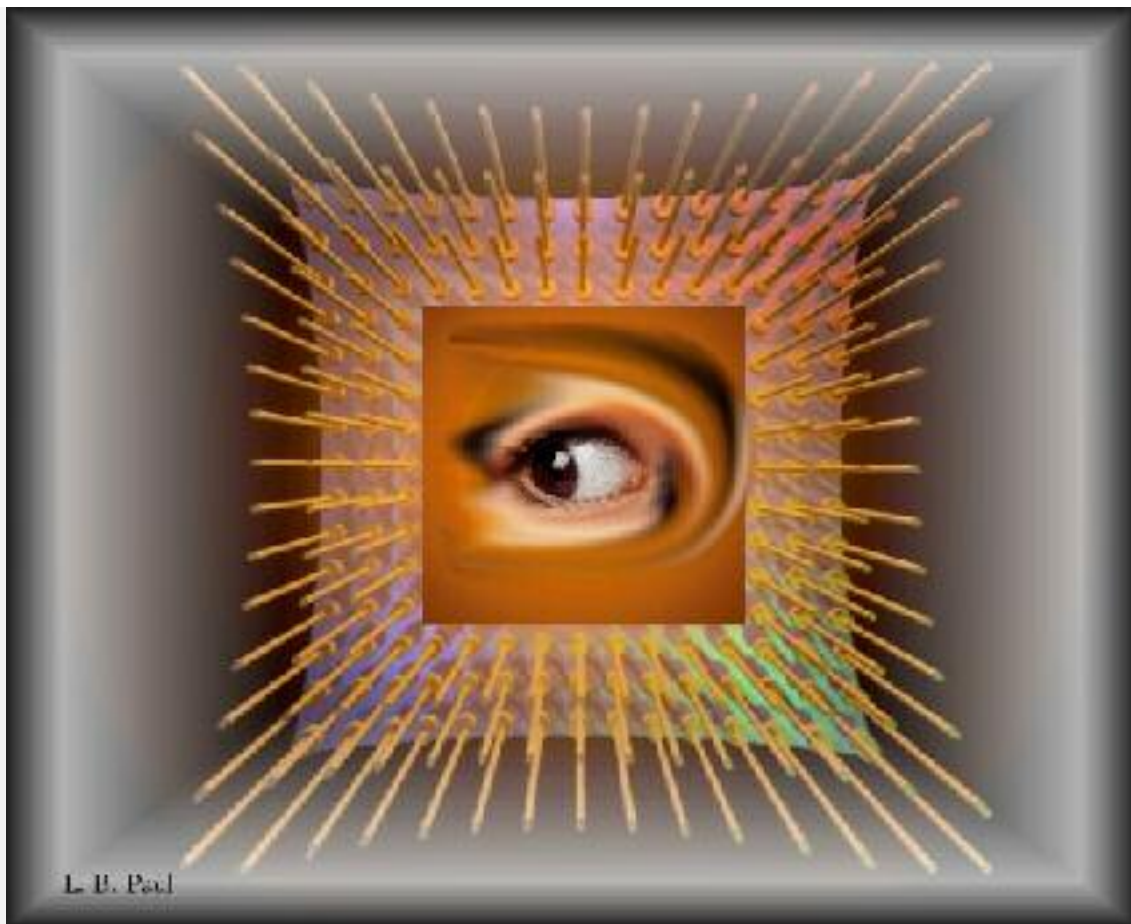

ZÁRÓGONDOLATOK

Az Interneten több hazai és számos külföldi weblap részeként letölthető kép-, hanganyagokat találhatunk a művész alkotásaiból. A kötetben a kalligrafikákból, a digitális képekből, stb. - csak szerény ízelítőt tudunk felvonultatni.

A jelenleg közel félezer képből álló, virtuális tárlat megtalálható a www.lesliebigpaul.hu weboldalon. L. B. Paul, Pálnagy László és más írói álneken írt könyvei legtöbbször e-book formátumban a www.cyberbooks.hu weboldalon hozzáférhető.

A megemlézt CD-romok a megyei könyvtárakból kikölcsönözhetők.

Ami kimaradt: versidézetek, könyvrészletek, drámák, a digitális grafikai megoldással készült könyvillusztrációk, grafiti, ún. szürrealista káosz-zene, multimédiás versklippek. Egyrészt a könyv terjedelmi megfontolásaiból kifolyólag, másrészt az írásheliség korlátjai, a prezentáció megoldhatatlansága miatt. Alapvető tényezőként azt emelnénk ki, hogy az egyes hang-, és mozgókép jellegű alkotások összehatásukat, művészi mondanivalójukat veszthették volna.

L. B. Paul kolorista trilógiájának kötetei, az egy egész könyvet kitöltő megaverse, a posztmodern- vagy a szépirodalmi verseskönyvek, a díszkötetben megjelent történelmi balladája, a multimédiás CD-k mind-mind különálló, tömör egységet alkotnak. Egy-egy vers, vagy regényrészlet kiragadása nem adta volna vissza a művész által közölni kívánt hatást. Továbbá a szatirikus írások nyers színporkái, közvetlen előadásmódjuk, dinamikus ironiájuk, a sorokat átítató szimposz intrika, más és más hangulati perspektívába helyezte volna e könyv ideológiai irányvonalát, esetlegesen átfogalmazhatta volna elhivatottságának szubsztanciáját.

A kötet nem arra törekedett, hogy Pálnagy László kortárs munkásságát teljes mértékben bemutassa, vagy bármilyen módon megítélje. Ezt az utókorra bízjuk...

Az volt a cél, hogy az alkotó szerteágazó munkásságának áttekintése folytán az alkalmazott publikálási technikái felvonultatásával, az elmélyült elméleti szellemisége felvillantásával, a megfogalmazott, általa kifejlesztett speciális stílusjegyek érzékeltetésével egy millennium-közeli kortárs művészeti szemelvényt exponáljon.

Az e-book, a flash-book, a CD-k, a digitális képalkotás, hangképzés megjelenésével manapság a kortárs művészet kifejező eszközei kibővültek.

A hozzáértő, innovatív alkotók új kelléktára szinte már korlátlan lehetőségekkel kecsegtet. Manapság egy Interneten megjelenő időszakos tárlat több látogatót vonzhat pár nap alatt, mint valaha egy több évig nyitva tartó állandó kiállítás. Ráadásul a világ összes tájáról érkeznek az érdeklődők. A művészet ismét a kortársakra figyel. Vajon mennyire képesek felismerni, alkalmazni e területeket? Képes lesz-e ez a generáció időben reagálni? Milyen új stílusok születnek?

Pálnagy László munkásságában a mitikus, kultikus grafikai ábrázolásmód és a meghökkentő szobrászati megoldások jól megférnek a modern, digitális technológiával. S ezzel alkotásait, publikálási-, megjelenítési módszereit, sajátos kifejező eszközeit már a kor haladó szelleme járja át.

A művész a könyv elején a technikai fejlődés viharos lendületét, átalakító, korszakformáló erejét digitális forradalomnak nevezte. Helyesnek tűnik a meghatározás. Ebből kiindulva definiálni lehetne az ezredforduló műszaki előhaladásának pozitív, vagy negatív hatásait.

A művészet új mérőföldköhöz, egy lendületes, kreatív fordulóponthoz ért.

Napjainkban már nem a művészek stílusirányzatról folyó harc határozza meg a kortárs lényegiséget. Valaha gyakorta egymásnak estek a nagyobb műhelyek, a különböző koncepciót képviselő mesterek. Például azon

vitáztak, hogy az impresszionista jegyek megjelenése milyen szinten ássák alá az adott kor képzőművészeti egységét, vagy történetesen öltre mentek a városatyák, hogy a dadaista szobrok miként hoznak szégyent a konzervatív városképre. Voltaképpen hosszasan sorolhatnánk a művészeti revolúciók, fordulópontok jelenükre, és az utókorra gyakorolt hatásait. Ami viszont tény, hogy a mindenkori kortársak között kell keresni az újítókat, az új lehetőségek alkalmazóit, a modern áramlatok kialakítóit, a művészeti értékek átfogalmazóit.

Végezetül fontos megjegyezni, hogy e könyv nem hivatott sem elismerni, sem bírálni a hazai kortárs művészetet, művészeket. Szemelvény. Egy kiragadott példa Európából, Magyarország ezredfordulós, kortárs művészetéből...

Z. G.

Fontos megjegyzés!

A könyv valós alapokra épülő, de önirónia ihlette képzeletbeli riport!

A dialógus tartalma csak részben fedí a valóságot.

Én, a kortárs, a nem befutott, a külföldi úton nem szponzorált (stb.), de még talán némi esélyt látó kezdő, önjelölt művész írtam. Figyelemkeltésnek szántam. Bevallom bűnömet. Sőt...

Én voltam Zelk Gabi, s Pálnagy is...

*Lehet, hogy ilyennek kellene lennem?!
Az azt hiszem, hogy nem.*

***Ha valakit megbántottam önszatírámmal: elnézést.
Magamat akartam. Esetleg, ha valakit érdeelnék:***

Próbálkozásaim, fantáziavilágom szeretettel várja:

www.lesliebigpaul.hu

Pálnagy László

lbp@lesliebigpaul.hu

*Ez az e-book a mű szerzője által korrekált kéziratból készült.
A kiadó nem vállal felelősséget az esetleges helyesírási, nyelvhelyességi, s egyéb hibákért!*

ISBN 963 9583 07 3